

T.C.
DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(Program Geliştirme Daire Başkanlığı)

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
PERSONEL YETERLİKLERİ

ANKARA 2014

Diyanet İşleri Başkanlığı Personel Yeterliklerinin uygulanması,
Başkanlık Makamının **20.05.2014** tarihli ve **462** sayılı onayı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	5
YETERLİKLERİN BELİRLENMESİNDEKİ TEMEL ESASLAR	8
ORTAK GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ	10
I. DİYANET İŞLERİ UZMAN YARDIMCISI VE UZMAN YETERLİKLERİ	11
A. Diyanet işleri uzman yardımcısı yeterlikleri	11
a. Temel Yeterlikleri	11
b. Özel Yeterlikleri	11
B. Diyanet işleri uzmanı yeterlikleri	11
a. Temel Yeterlikleri	11
b. Özel Yeterlikleri	12
II. MÜFTÜ YETERLİKLERİ	12
a. Temel Yeterlikleri	12
b. Özel Yeterlikleri	13
III. EĞİTİM GÖREVLİSİ YETERLİKLERİ	13
a. Temel Yeterlikleri	13
b. Özel Yeterlikleri	14
IV. VAİZ UZMAN VAİZVE BAŞ VAİZ YETERLİKLERİ	15
A. Vaiz yeterlikleri	15
a. Temel Yeterlikleri	15
b. Özel Yeterlikleri	15
B. Uzman vaiz yeterlikleri	16
a. Temel Yeterlikleri	16
b. Özel Yeterlikleri	16
C. Baş vaiz yeterlikleri	16
a. Temel Yeterlikleri	16
b. Özel Yeterlikleri	17
V. DİN HİZMETLERİ UZMANI YETERLİKLERİ	17
a. Temel Yeterlikleri	17
b. Özel Yeterlikleri	17
VI. EĞİTİM UZMANI YETERLİKLERİ	18
a. Temel Yeterlikleri	18
b. Özel Yeterlikleri	18
VII. REHBER ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ	18
a. Temel Yeterlikleri	18
b. Özel Yeterlikleri	19
VIII. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİSİ UZMAN ÖĞRETİCİ VE BAŞ ÖĞRETİCİ YETERLİKLERİ	19
A. Kur'an kursu öğreticisi yeterlikleri	19
a. Temel Yeterlikleri	19
b. Özel Yeterlikleri	20
B. Kur'an kursu uzman öğreticisi yeterlikleri	20
a. Temel Yeterlikleri	20
b. Özel Yeterlikleri	21

C. Kur'an kursu baş öğreticisi yeterlikleri	21
a. Temel Yeterlikleri	21
b. Özel Yeterlikleri	21
IX. İMAM-HATİP UZMAN İMAM-HATİP VE BAŞ İMAM-HATİP YETERLİKLERİ	21
A. İmam-hatip yeterlikleri	21
a. Temel Yeterlikleri	21
b. Özel Yeterlikleri	22
B. Uzman imam-hatip yeterlikleri	23
a. Temel Yeterlikleri	23
b. Özel Yeterlikleri	23
C. Baş imam-hatip yeterlikleri	23
a. Temel Yeterlikleri	23
b. Özel Yeterlikleri	23
X. MÜEZZİN-KAYYIM VE BAŞ MÜEZZİN-KAYYIM YETERLİKLERİ	24
A. Müezzin-kayyim yeterlikleri	24
a. Temel Yeterlikleri	24
b. Özel Yeterlikleri	24
B. Baş müezzin-kayyim yeterlikleri	25
a. Temel Yeterlikleri	25
b. Özel Yeterlikleri	25

TAKDİM

İnsan hayatı, özellikle de toplumsal hayat denince akla ilk gelen kavramlardan biri değişimdir. Çağımızda her alana ilişkin değişim hız kazanmıştır. Üstelik bir alanda gerçekleşen değişim, hemen diğer alanlara sirayet etmekte, oralarda da değişikliklere yol açmaktadır. Küreselleşme olgusu ise, her hangi bir yerdeki değişikliğin hemen global nitelik kazanmasına neden olmaktadır.

Toplumların değişmesine paralel olarak insanların ihtiyaçları farklılaşmakta, çeşitlenmekte ve çoğalmaktadır. Buna bağlı olarak da, beklentileri, talepleri değişmekte ve artmaktadır. Bu değişikliklerin sonucunda toplumların bireylerden beklediği beceriler de sürekli farklılaşmaktadır. Dolayısıyla bu talepleri, ihtiyaçları karşılayacak kişilerin/personelin de buna paralel olarak farklı ve yeni bazı niteliklerle/yeterliklerle donanması gerekli olmaktadır.

Dinî inançlar ve yaşantılar alanında da söz konusu değişimin etkileri ister istemez kendini göstermektedir. İnsanlar her gün yeni bir dinî soru veya sorunla karşılaşmakta, tartışmakta, cevap ve çözüm üretmek için çalışmaktadırlar. Bu nedenle toplumu din konusunda aydınlatmakla sorumlu olanların da görev yaparken, bu değişim ve çeşitlilik sonucu doğması muhtemel soru ve sorunlara karşı hazır olmaları ve dinî ihtiyaçlara cevap verebilmeleri için gerekli donanıma/yeterliklere sahip olmaları, sürekli kendilerini yenilemeleri gerekmektedir.

Bu yüzden günümüzde örgün eğitim kadar yaygın eğitim, hizmet öncesi eğitim kadar hizmet içi eğitim de önem kazanmıştır. "Sürekli eğitim", "hayat boyu eğitim" gibi kavramlar eğitimciler tarafından tartışılmakta ve eğitimin sürekliliği vurgulanmaktadır. Aynı şekilde örgün din eğitimiyle birlikte yaygın din eğitimi alanı da her geçen gün önemini artırmaktadır. Çünkü din konusunda bilgilenme ihtiyacı, çocukluk ve gençlik dönemlerinde olduğu gibi yetişkinlik döneminde de artarak önemini korumaktadır. Bu nedenle, örgün din eğitimi alanında olduğu gibi, yaygın din eğitimi alanında da görev alacak elemanların iyi yetiştirilmeleri ve hizmetlerini başarıyla yerine getirebilmelerini sağlayacak donanıma sahip olmaları, göreve hazırlanmaları fevkalade önem arz etmektedir.

Din hizmeti veren görevlinin, toplumun din konusundaki ihtiyaçlarına yeterince cevap verememesi hurafelerin yayılmasına neden olacaktır. Bu nedenle din hizmetlerini yürütenlerin temel alan bilgisi yanında iletişim, genel kültür, eğitim-öğretim gibi alanlarda da bazı bilgi ve becerilere sahip olması, her geçen gün daha çok hissedilen bir ihtiyaç durumundadır. Bu ihtiyacın karşılanması hizmetin verimini ve kalitesini artıracaktır. Dolayısıyla bu mesele, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın üzerinde önemle durduğu bir konudur.

Bireylerin iletişim ve teknoloji alanındaki gelişmeler sonucu hayat standardının yükselmesi, toplumun beklentilerinin farklılaşması vb. hususlar din hizmetlerinin kalitesinin artırılmasını gerekli kılmaktadır. Bugünün insanının ihtiyaç duyduğu din hizmetini sunabilmek;

- ✓ **Mesleki bilgi donanımına sahip,**
- ✓ **Bu bilgiyi çağın imkânları ile geliştirebilen,**
- ✓ **Görevinde etkin biçimde uygulayabilen,**
- ✓ **Meslek ahlâkına sahip ve davranışlarıyla örnek olan,**
- ✓ **Toplumun din konusunda aydınlatan,**

- ✓ **Mesleğinin gerektirdiği dinî pratikleri uygulayan,**
- ✓ **Türk tarihini, kültürünü kavramış, evrensel ve demokratik değerlerle donanmış,**
- ✓ **İnsan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı,**
- ✓ **Bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp, sosyal ve kültürel bağlam içinde kullanan ve problem çözen,**
- ✓ **Sosyal katılım becerileri gelişmiş; hak ve sorumluluklarını bilen,**
- ✓ **Sosyal yaşamda, etkin, üretken, uzlaştırıcı**

personel yetiştirmekle mümkündür.

Bu süreçte Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde görev yapmaya hazırlanan ve yapan personelin görevlerini daha etkin biçimde yerine getirebilmeleri için sahip olmaları gereken yeterliklerin/niteliklerin belirlenmiş olmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Din görevlisi, din hizmeti ve yaygın din eğitimi-öğretimi süreçlerinin temel öğelerinden birisidir. Her yaştan insanla ve özellikle yetişkinle devamlı etkileşim halinde bulunan, dini konularda danışmanlık yapan, gerektiğinde din ile ilgili bütün süreçlere aktif katılan kişidir. Din görevlisinin nitelikleri, bu süreçlerin niteliğini de büyük ölçüde etkilemektedir.

Başkanlık personelinin hangi niteliklere sahip olması gerektiği ile ilgili olarak görev tanımları bulunmaktadır. Bununla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı, personel yeterliklerini ortaya koyan ayrıntılı bir çalışmanın, personelin yetiştirilmesi, seçimi, denetlenmesi ve istihdamı gibi hususlarda bir standart oluşturacağı ve verimliliği artıracacağı kanaatindedir.

Bünyesinde görev yapan personelin yeterliklerini belirlemeyen bir kurumun başarılı olması mümkün değildir. Zira yeterlik;

- ✓ **Bütün çalışmaların temel hareket noktasıdır.**
- ✓ **Yapılanların sistemli ve mantık bütünlüğü içinde yapılmasının anahtarıdır.**

Bu anlamda din görevlilerinin yeterlikleri belirlenirken din görevliliğinin çok boyutluluğu yanında;

- ✓ **Ölçülebilirlik,**
- ✓ **Genellik,**
- ✓ **Bütünlük,**
- ✓ **Tekrarlanabilirlik,**
- ✓ **İşlevsellik**

ilkeleri daima göz önünde bulundurulmuştur.

Ölçülebilirlik ilkesi, yeterliklerin gözlenebilir, dolayısıyla ölçülebilir olmasıdır. Ölçülebilirlik; her yeterliğin işlem sürecinde gözlenebilmesi ya da süreç sonunda ortaya çıkan karar, hizmet ya da ürünün nitelik ve/veya uygunluğunun belirlenebilmesi biçiminde alınmıştır.

Genellik ilkesiyle; yeterliklerin söz konusu olan din görevliliği alanı için ortak olmasına dikkat edilmiştir. Ancak gerektiğinde kademelendirmeye gidilerek ilgili görev alanının mahiyetine göre yeterlikler farklılaştırılmıştır.

Bütünlük ilkesiyle yeterliklerin kendi içlerinde bir bütün oluşturmalarına özen gösterilmiştir. Bunların her birinin belirli bir başlangıcı ve sonu vardır. Yeterlik, bu iki nokta arasında bir bütündür.

Tekrarlanabilirlik ilkesi gereği her bir yeterliğin personel tarafından sık veya seyrek, ama mutlaka tekrarlanabilir özellikte olmasına dikkat edilmiştir.

İşlevsellik ilkesi ile de; her yeterliğin yapılmasıyla ya bir ürün ya bir süreç ya da bir kararın ortaya çıkması amaçlanmıştır.

Yeterlikler sıralanırken en basitten karmaşığa doğru bir düzenlenmeye gidilmiştir. Bu sıralamada sık kullanılanlara önce, az kullanılanlara ise daha sonra yer verilmiştir.

Belirlenen yeterlikler, değişmez nitelikler olarak görülmektedir. Süreç içinde ihtiyaçlar, imkân ve koşullara bağlı olarak mevcut yeterliklerden bazıları ortadan kalkabilecek, bazıları değişebilecek veya bunlara yenileri eklenebilecektir. Bu bağlamda belirlenen yeterliklerin, personelin yetiştirilmesi, istihdamı ile ilgili bütün tarafların görüş ve önerileri doğrultusunda daha da yetkin bir hale getirilebileceği görüşü benimsenmiştir.

T.C. Anayasası'nın 136. maddesi ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ve bu kanunu revize eden 01.07.2010 tarihli 6002 sayılı Kanun'un öngördüğü çerçevede Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı olarak din hizmetlerini yürüten personelin görevlerini yerine getirmek için sahip olmaları gereken yeterlikler, "Temel Yeterlikler", "Özel Yeterlikler" ve Genel Kültür Yeterlikleri" olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır. Kariyer basamakları olan din hizmeti veren personel de aynı başlıklar altında yapılandırılmıştır.

Yürürlüğe konulan Personel Yeterlikleri, başlıca şu etkinliklerde kılavuzluk işlevi görecektir:

- ✓ **Personel seçiminde,**
- ✓ **Personele yönelik bütün program geliştirme çalışmalarında,**
- ✓ **Personelin hizmete hazırlık (adaylık) eğitiminde,**
- ✓ **Personelin denetlenmesi ve performanslarının değerlendirilmesinde,**
- ✓ **Personelin hizmet içi eğitimlerinde,**
- ✓ **Personelin kendilerini geliştirmesinde.**

Yeterlikler sayesinde, personele yönelik hiçbir etkinlikte rasgeleliğe, gelişigüzeğe, öznelliğe, keyfiliğe yer verilmeyerek; bütün iş ve işlemlerin nesnel ölçütler kılavuzluğunda düzenlenmesi sağlanacaktır.

Bu yeterlikler, sadece Diyanet İşleri Başkanlığı'nın gerçekleştireceği etkinliklere kılavuzluk etmekle kalmayacak; bu kurumun istihdam edeceği elemanları yetiştiren eğitim kurumlarının (İmam-Hatip Liseleri, İlahiyat Fakülteleri) çalışmalarına da katkı sağlayacaktır. Söz konusu eğitim kurumları, program geliştirme çalışmalarında ve o programları uygulamada bu yeterliklerden istifade edebileceklerdir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, hizmet anlayışında yeni bir ufuk açacağına inandığımız Personel Yeterliklerinin uygulanmaya konulmasıyla; personelimizle ilgili yürütülecek olan bütün iş ve işlemler, mantıksal iç tutarlılığa sahip bir sistem bütünlüğü ile gerçekleştirebilecek; dolayısıyla nitelikli personel yetiştirilmesinde ve kaliteli din hizmeti sunulmasında önemli gelişmeler sağlayacaktır.

YETERLİKLERİN BELİRLENMESİNDEKİ TEMEL ESASLAR

1. T.C. Anayasası'nın 136. maddesi ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun öngördüğü çerçevede, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak din hizmetlerini yürüten personelin görevlerini etkili ve verimli bir biçimde yerine getirebilmek için sahip olmaları gereken bilgi, beceri ve tutumlar belirlenmiş ve *yeterlikler* olarak ifade edilmiştir.

2. Yeterlikler üç başlık altında toplanmıştır. Bunlar:

a- Genel Kültür Yeterlikleri

b- Temel Yeterlikler

c- Özel Yeterliklerdir

3. Din hizmetlerini yürüten tüm personelin sahip olması gerekli ortak bilgi, beceri ve yetkinlikler olan **Genel Kültür Yeterlikleri** en başta bir kez verilmiş ve her görevli için **tekrar edilmemiştir**.

4. İslam ilimleriyle ve din hizmetleri ile ilgili temel nitelikteki bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eden **Temel Yeterlikler** ve icra edilen meslek alanı ile ilgili kişide bulunması istenen bilgi, beceri ve yetkinlikler anlamındaki **Özel Yeterlikler** her görev alanı için ayrı ayrı belirlenmiştir.

5. Kariyer basamakları olan görev alanları binişik yani birbirinin ön şartı konumunda yapılandırılmıştır. Başka bir ifadeyle Uzman İmam-Hatip'in, İmam-Hatip yeterliklerini; Baş İmam-Hatip'in ise hem İmam-Hatip'in hem de Uzman İmam-Hatip'in sahip olması gereken yeterlikleri taşıması öngörülmüştür. Dolayısıyla ilk kariyer basamağındaki yeterlikler bir sonrakilerde tekrar edilmemiştir.

6. Kariyer basamaklarını oluşturan yeterlikler, ilgili görevlinin hizmet sırasında zamanla kendini geliştirerek elde edeceği yeterlikler olarak öngörülmüştür

7. Yeterlikler belirlenirken, göreve yeni alınacak personelin seçiminde bunların kılavuzluk etmesi, ayrıca din hizmeti yürüten personelin farklı görev alanlarına yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını geliştirme çalışmalarına ve belirlenecek hedef davranışların nasıl kazandırılacağı konusundaki düzenlemelere rehberlik etmesi öngörülmüştür.

8. Yeterlikler cümle şeklinde ifade edilmiş olup, ölçülebilir nitelikteki bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan fiilleri kullanılmıştır. Ölçülebilirlik özelliğinden dolayı her bir yeterlik tek bir fiille ifade edilmiş olup, fiillerin özellikle kariyer basamağı olan görevlerde aşamalı sınıflamasına yani basitten karmaşığa doğru bir yapı oluşturacak şekilde düzenlenmesine dikkat edilmiştir. Örneğin "Temel dini kavramları tanır." yeterliği "Temel dini kavramları yorumlar." yeterliğinden daha alt boyutta bir yeterliktir. Birincisi görevlinin sadece dini kavramları sorulduğunda tanımasını veya anımsamasını gerektirirken; ikincisi görevlinin dini bir kavramı ya başka bir ifadeye çevirmesini ya ona açıklık kazandırmasını ya da o kavramdan yeni bir anlam çıkarmasını gerektiren bir yeterlik boyutunu içermektedir.

9. Her görev alanı için Temel ve Özel Yeterlikler belirlenirken, bu yeterliklerle ilgili kuramsal ve/veya uygulamalı '*bilgi*', bu bilgileri kullanabilmeyi gerektiren "*beceri*" ile bilgi ve becerileri görev alanında uygulamayı ifade eden "*yetkinlikler*" gruplandırma yapılmaksızın birlikte verilmiştir.

10. Anılan çerçevede hazırlanan yeterlikler; Diyanet İşleri Uzmanı, Diyanet İşleri Uzman Yardımcısı, Müftü, Eğitim Görevlisi, Rehber Öğretmen, Vaiz, Uzman Vaiz, Baş Vaiz, Din Hizmetleri Uzmanı, Eğitim Uzmanı, Kur'an Kursu Öğreticisi, Kur'an Kursu Uzman Öğreticisi, Kur'an Kursu Baş Öğreticisi, İmam-Hatip, Uzman İmam-Hatip, Baş İmam-Hatip, Müezzin-Kayyım, Baş Müezzin-Kayyım unvanları için tespit edilmiştir.

11. Bu yeterlikler; 31 Aralık 2013 tarihli ve 1750 sayılı makam onayı ile kurulan ve aşağıda isimleri yer alan komisyon üyeleri tarafından hazırlanmıştır:

a. Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR	Başkan Yardımcısı
b. Bünyamin ALBAYRAK	Daire Başkanı
c. Kadir DİNÇ	Daire Başkanı
d. Dr. Ulvi ATA	Daire Başkanı
e. Recep SÖNMEZ	Daire Başkanı
f. Dr. M. Ali ASAR	Daire Başkanı
g. Dr. Gazi ERDEM	Daire Başkanı
h. Prof. Dr. N. Yaşar AŞIKOĞLU	Cumhuriyet Üniv. Öğretim Üyesi
i. Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniv. Öğretim Üyesi
j. Prof. Dr. Süleyman AKYÜREK	Erciyes Üniv. Öğretim Üyesi
k. Dr. M. Şükrü KILIÇ	Diyanet İşl. Uzmanı
l. Mustafa IRMAKLI	Diyanet İşl. Uzm. Yrd.

12. Personel Yeterliklerinin hazırlanmasında güncellenmesinde emeği geçen Başkanlık personeline, akademisyenlere ve katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

ORTAK GENEL KÜLTÜR YETERLİKLERİ
(Tüm görevliler için)

1. Din-birey-toplum-kültür ilişkisini açıklar.
2. Türkiye'nin yönetim yapısını ana hatlarıyla özetler.
3. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tarihini ve idari yapı içerisindeki yerini değerlendirir.
4. Görevinin gerektirdiği düzeyde İslam'ın evrensel değerlere, barış ve uzlaşma kültürüne katkılarını açıklar.
5. Görevinin gerektiği düzeyde ulusal ve uluslararası güncel dini gelişmeleri takip eder.
6. Başkanlıktaki görev yetki ve sorumluluklarını açıklar.
7. Başkanlığın teşkilat yapısını ve görevlerini açıklar.
8. Görevinin gerektirdiği düzeyde Müslümanların bilim, kültür ve medeniyete katkılarını açıklar.
9. Türkçe'yi doğru ve etkili biçimde kullanır.
10. Türkiye'nin ve görev yaptığı bölgenin sosyo-ekonomik, kültürel ve dinî özelliklerini tanır.
11. Bilişim teknolojilerini kullanma becerisine sahiptir.
12. Görevinin gerektirdiği düzeyde İslam bilimleri ile diğer bilimleri ilişkilendirir.
13. Görev alanı ile ilgili mevzuatı açıklar.
14. Alanıyla ilgili yayınları takip eder.

I. DİYANET İŞLERİ UZMAN YARDIMCISI VE UZMAN YETERLİKLERİ

A. Diyanet işleri uzman yardımcısı yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak okur.
2. Ayetleri ve hadisleri tarihi ve güncel yaklaşımlar çerçevesinde yorumlar.
3. İslamî ilimlerin tarihsel gelişim sürecini ana hatlarıyla açıklar.
4. İslamî ilimlerle ilgili temel kavramları tanımlar.
5. İslamî ilimlerle ilgili temel kaynakları kullanır.
6. İslam düşüncesindeki belli başlı yorum farklılıklarının temel özelliklerini belirtir.
7. İnanç-ibadet- ahlak ilişkisini açıklar.
8. Vaaz ve irşat becerisine sahiptir.
9. Din-bilim-felsefe ilişkisini değerlendirir.
10. Yaşayan dünya dinlerinin temel özelliklerini karşılaştırır.
11. İslam tarih ve medeniyetinin gelişim aşamalarını açıklar.
12. Güncel dini meseleleri açıklar.
13. Güncel dini oluşumları açıklar.
14. Etkili iletişimin din hizmetlerindeki yeri ve önemini değerlendirir.

b. Özel Yeterlikleri

1. Başkanlığın hizmet alanına ilişkin sorunları tespit etme bilgi ve becerisine sahiptir.
2. İlgili yönetmeliğin öngördüğü dillerden en az biriyle düşüncelerini anlatır.
3. Görev alanı ile ilgili konularda sorun çözme yöntemlerini kullanır.
4. Ders, konferans, seminer sunma bilgi ve becerisine sahiptir.
5. Bilimsel araştırma süreçlerini açıklar.
6. Araştırma ve rapor yazma tekniklerini açıklar.
7. Görev alanı ile ilgili konularda rapor hazırlama süreçlerini açıklar.
8. Alanı ile ilgili araştırma ve inceleme yapma süreçlerini açıklar.
9. Proje hazırlama ve yürütme sürecini açıklar.
10. Alanı ile ilgili örnek eylem planları geliştirir.
11. Görev alanı ile ilgili gelişmeleri izler.
12. Yönetim ve organizasyon süreçlerini açıklar.
13. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tarihsel gelişimini açıklar.

B. Diyanet işleri uzmanı yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. İslamî ilimlerin tarihsel gelişim sürecini ana hatlarıyla değerlendirir.
2. İslamî ilimlerle ilgili temel kavramları analiz eder.
3. İslam düşüncesindeki belli başlı yorum farklılıklarının temel özelliklerini karşılaştırır.
4. İnanç-ibadet- ahlak ilişkisini analiz eder.
5. Din hizmetlerini etkin bir şekilde yapar.
6. İslam tarih ve medeniyetinin dünya medeniyeti içindeki yerini açıklar.
7. Güncel dini meseleleri analiz eder.
8. Güncel dini oluşumları değerlendirir.

b. Özel Yeterlikleri

1. Görev yaptığı birimin hizmet alanına ilişkin sorunlara yönelik öneriler geliştirir.
2. Yönetmelikte öngörülen yabancı dillerden en az birini etkin bir biçimde kullanır.
3. Personel eğitimi ile ilgili süreçleri planlar.
4. Ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda Başkanlığın hizmet alanlarıyla ilgili projeler üretir.
5. Başkanlığın stratejik plan ve hedeflerine yönelik teklifler hazırlar.
6. Başkanlığın hizmet alanlarıyla ilgili projeleri yürütür.
7. Alanıyla ilgili araştırma ve inceleme yapar.
8. Görev alanı ile ilgili gelişmeleri değerlendirir.
9. Araştırma ve incelemelerini raporlaştırır.
10. Birim eylem planları hazırlar.
11. Birim faaliyeti ile ilgili bütçeleme ve harcama süreçlerini uygular.
12. Grup yönetimi becerisine sahiptir
13. İslamî bilimlerle diğer bilimler arasında ilişki kurar.
14. Din hizmetlerini yürütürken diğer bilimlerin verilerinden yararlanır.
15. Ulusal ve uluslararası güncel dini gelişmeleri yorumlar.
16. Protokol kurallarına uyar.
17. Anayasa, 657, 633 sayılı kanunları görev alanını ilgilendiren diğer mevzuatla ilişkilendirir.

II. MÜFTÜ YETERLİKLERİ

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
2. Kur'an-ı Kerim'den belli ayet ve sûreleri ezbere okur.
3. İslamî ilimler ile ilgili temel kaynak ve kavramları açıklar.
4. İslam düşüncesindeki belli başlı yorum farklılıklarını analiz eder.
5. Fıkıhî hükümleri delilleri ile birlikte açıklar.
6. İslam inanç, ibadet ve ahlakının esaslarını temel kavramlarıyla açıklar.
7. İslâm'ın inanç, ibadet ve ahlak esaslarının birey ve toplum hayatındaki yeri ve önemini açıklar.
8. Anlam-bağlam bütünlüğü içinde ayet ve hadisleri yorumlar.
9. İslam bilimlerinin gelişimini ana hatlarıyla açıklar.
10. Fıkıh mezheplerini; oluşumları, temsilcileri, kaynakları ve yöntemleriyle açıklar.
11. Fıkıh metodolojisi çerçevesinde güncel problemlere ilişkin yeni yaklaşımları bilir.
12. Fetva verme ilke ve yöntemlerini açıklar.
13. Dini metinleri ve meseleleri Kur'an, sünnet, akıl-bilim ve İslam'ın tarihi tecrübesi ışığında değerlendirir.
14. Din İşleri Yüksek Kurulu'nun karar, fetva ve mütalaalarını değerlendirir.
15. Yaşayan dünya dinleri ve yeni dini oluşumları kritik eder.
16. İslâm dünyasındaki farklı dini-sosyal yapıları açıklar.
17. Müftülük görevinin tarihi gelişimini açıklar.
18. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça ve Osmanlıca bilir.
19. Modern ve klasik dinî metinleri değerlendirir.
20. Mesleğiyle ilgili gelişmeleri ve bilimsel yayınları takip eder.
21. Vaaz ve hutbe hazırlama, sunma ve değerlendirme becerisine sahiptir.

b. Özel Yeterlikleri

1. Sorun çözme becerisine sahiptir.
2. Mesleği ile ilgili yeni projeler yürütür.
3. Yaygın din eğitim ve öğretiminde yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerin farkında olur.
4. Rehberlik ve denetim ilke ve yöntemlerini uygular.
5. Müftülüğün gerektirdiği liderlik becerisini sahiptir.
6. Kurum personeli ile etkili iletişim kurmanın dini hizmetlerindeki öneminin farkında olur.
7. Üst makam ve diğer kurumlarla olumlu iletişim kurar.
8. Din hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirmesinde çağdaş yönetim ilkelerine göre hareket eder.
9. Din hizmetlerinin verimliliğini artırmada ve karar süreçlerinde personelin görüşlerinden yararlanır.
10. Halkın dini ihtiyaçlarını analiz eder.
11. Paydaşlarla işbirliği yapar.
12. Verilen hizmetin sonuçlarını değerlendirir.
13. Din hizmetlerinin yürütülmesinde yerel ve bölgesel dinamiklerin farkında olur.
14. Din hizmetlerinin yürütülmesinde ilgili kişi, birim, kurum ve kuruluşların katılım ve desteğini sağlar.
15. Katılımcı bir yönetim anlayışına sahiptir.
16. Görev alanıyla ilgili iş analizi yapar.
17. Mesleki açıdan personelinin güçlü ve zayıf yönlerini belirler.
18. Kurum personelinin uyumlu çalışması için gerekli şartları oluşturur.
19. Toplantıları amacına uygun yönetir.
20. İş önceliğine göre kaynak planlaması yapar.
21. Hizmet alanıyla ilgili yeni projeler üretir.
22. Kurumun güçlü ve zayıf yönlerini belirler.
23. Hizmet planlamasında neyi, ne zaman, niçin, kiminle, nasıl yapacağını tasarlar.
24. Başkanlığın stratejik planı doğrultusunda eylem planları hazırlar.
25. Din hizmetlerini yürütürken diğer bilimlerin verilerinden yararlanır.
26. Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır.
27. Görev alanı ile ilgili rapor hazırlar.
28. Bütçeleme ve harcama süreçlerini yürütür.

III. EĞİTİM GÖREVLİSİ YETERLİKLERİ

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
2. Kur'an-ı Kerim'den belli ayet ve sûreleri ezbere okur.
3. Tecvid kurallarını örneklerle açıklar.
4. Temel İslam ilimlerinin tarihsel gelişim sürecini değerlendirir.
5. Temel İslamî kavramları açıklar.
6. İslam bilimleri ile ilgili temel kaynakları kullanır.
7. İslam düşünce ekollerini temel özellikleriyle açıklar.
8. İslam düşüncesindeki belli başlı yorum farklılıklarının temel özelliklerini karşılaştırır.
9. Fıkhi hükümleri delilleriyle açıklar.
10. İman-ibadet-ahlak ilişkisini açıklar.
11. Anlam-bağlam bütünlüğü içinde ayet ve hadisleri yorumlar.

12. Kur'an-ı Kerim tarihini açıklar.
13. Din-akıl-bilim ilişkisini açıklar.
14. Yaşayan dünya dinlerinin temel özelliklerini açıklar.
15. Arapça klasik metinleri çözümler.
16. İslâm'ın inanç, ibadet ve ahlak esaslarını delilleriyle açıklar.
17. Fıkıh ilminin temel amaç ve ilkelerini açıklar.
18. Arap dilinin belagat ve fesahat özelliklerinden yararlanır.
19. Kur'an meali yapabilme bilgi ve becerisine sahiptir.
20. Dini ilimlerdeki yeni yönelimleri açıklar.
21. Dini metinlerdeki olgu ve yorumları ayırt eder.
22. Dini metinlerin tahlil ve tenkidine ilişkin yaklaşımları açıklar.
23. Görevinin gerektirdiği düzeyde yabancı bir dili kullanır.
24. Dini problemlerde akıl yürütme ve tartışmanın kural ve ilkelerinden yararlanır.
25. Dini metinleri anlama ve yorumlamada tarihi ve güncel yaklaşımları değerlendirir
26. Fetva verme yöntem ve ilkelerini bilir.
27. Din İşleri Yüksek Kurulu'nun karar, mütalaa ve fetvalarını bilir.
28. Analitik ve eleştirel düşünme becerisine sahiptir.
29. Temel İslam bilimlerinden hareketle güncel problemleri yorumlar.

b. Özel Yeterlikleri

1. Bireyin gelişim basamaklarını (zihinsel, duyuşsal, kültürel, dini ve ahlakî vb.) açıklar.
2. Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel yayın ve etkinlikleri takip eder.
3. Kursiyerin bireysel ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri ile öğrenme özelliklerini belirler.
4. Kursiyerlerin güçlü ve zayıf yanlarını fark etmesini ve kendini geliştirmesini sağlayacak ortamlar oluşturur.
5. Kursiyerlerin sorunlarının çözümü için ilgili kişi ve uzmanlarla işbirliği yapar.
6. Kursiyerlere mesleki rehberlik yapar.
7. Yaygın din eğitim ve öğretimi etkinliklerini planlar.
8. Başkanlığın öğretim programlarını (amaçları, süresi, niteliği vb. açılardan) açıklar.
9. Öğretim materyalleri geliştirir.
10. Amaçları doğrultusunda öğrenme-öğretme ortamlarını düzenler.
11. Öğrenme-öğretme sürecini değerlendirir.
12. Öğrenme-öğretme sürecinde bireysel farklılıkları dikkate alır.
13. Temel İslam bilimlerinin öğretimine yönelik özel öğretim ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
14. Kur'an öğretimi yöntem ve tekniklerini uygular.
15. Yaygın din eğitimi ile ilgili kavram, ilke, kuram ve kaynakları yorumlar.
16. Bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerini alanına uygular.
17. Hitabet çeşitlerini ve farklılıklarını açıklar.
18. Cami içi ve cami dışı dini hitabetin özelliklerini açıklar.
19. Hutbe ve vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirme tekniklerini uygular.
20. İletişim ve dini danışmanlığın temel ilkelerini açıklar.
21. Mesleği ile ilgili projeler üretir.
22. Eğitim süreçlerinde yerel ve bölgesel dinamiklerin farkında olur.

IV. VAİZ UZMAN VAİZ VE BAŞ VAİZ YETERLİKLERİ

A. Vaiz yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
2. Kur'an-ı Kerim'den belli ayet ve sûreleri ezbere okur.
3. Tecvid kurallarını örneklerle açıklar.
4. Temel İslam ilimlerinin tarihsel gelişim sürecini ana hatlarıyla değerlendirir.
5. Temel İslamî kavramları açıklar.
6. İslam bilimleri ile ilgili temel kaynakları kullanır.
7. İslam düşünce ekollerini ana hatlarıyla açıklar.
8. Fıkhî hükümleri delilleriyle açıklar.
9. İman-ibadet-ahlak ilişkisini açıklar.
10. Anlam-bağlam bütünlüğü içinde ayet ve hadisleri yorumlar.
11. Kur'an-ı Kerim tarihini açıklar.
12. Dini metinleri anlama ve yorumlamada tarihi ve güncel yaklaşımları açıklar.
13. Din-akıl-bilim ilişkisini açıklar.
14. Yaşayan dünya dinlerinin temel özelliklerini açıklar.
15. Arapça klasik metinleri çözümler.
16. İslâm'ın inanç, ibadet ve ahlak esaslarını delilleriyle açıklar.
17. Hz. Peygamberin dindeki konumunu açıklar.
18. Fıkıh ilminin temel amaç ve ilkelerini açıklar.
19. Fıkhî meselelere ilişkin mezheplerin görüşlerini açıklar.
20. Fetva verme yöntem ve ilkelerini bilir.
21. Din İşleri Yüksek Kurulu'nun karar, mütalaa ve fetvalarını bilir.
22. Analitik düşünme becerisine sahiptir.
23. Temel İslam bilimlerinden hareketle güncel dini problemleri açıklar.
24. İslâm inanç, ibadet ve ahlakının birey ve toplum hayatındaki yerini açıklar.
25. İslâm dünyasındaki dini akımları ana hatlarıyla tanıır
26. Vaizlik görevinin tarihi gelişimini açıklar.
27. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça ve Osmanlıca'yı kullanır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Sorun çözme becerisine sahiptir.
2. Alanıyla ilgili gelişmeleri takip eder.
3. Alanıyla ilgili bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır.
4. Görev yaptığı bölgenin demografik, sosyo-ekonomik, kültürel ve dinî özelliklerini tanıır.
5. Vaaz ve hitabetin ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
6. Yaygın din eğitimi ve öğretimi ile ilgili yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerden yararlanır.
7. Rehberlik ve dini danışma ilke ve yöntemlerini uygular.
8. Eğitim ve bilişim teknolojisindeki yeniliklerden yararlanır.
9. Vaaz ve irşat faaliyetlerini ayet ve hadislerin yanı sıra, ibretli/hikmetli söz, kıssa, menkıbe, mesel, şiir, güvenilir tarihi bilgiler ile zenginleştirir.
10. Vaaz ve irşat faaliyetinde kullandığı ayet, hadis, mesel, şiir ve güvenilir tarihi bilgileri günümüzle ilişkilendirir.
11. Din hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirmesinde çağdaş yönetim ilkelerini uygular.

12. Vaaz ve irşat faaliyetlerini hedef kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini dikkate alarak düzenler.
13. Müftülük personelinin irşat hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını koordine eder.
14. Vaazlarda kullanılan geleneksel kaynakları temel özellikleri ile açıklar

B. Uzman vaiz yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Temel İslamî kavramları analiz eder.
2. İslam düşüncesindeki belli başlı yorum farklılıklarının temel özelliklerini karşılaştırır.
3. Kur'an-ı Kerim tarihini analiz eder.
4. Dini metinleri anlama ve yorumlamada tarihi ve güncel yaklaşımları değerlendirir.
5. Yaşayan dünya dinlerini inanç, ibadet ve ahlak esaslarını karşılaştırır.
6. Dini ilimlerdeki yeni yönelimleri açıklar.
7. Dini metinlerdeki olgu ve yorumları ayırt eder.
8. Dini problemlerde akıl yürütme ve tartışmanın kural ve ilkelerinden yararlanır.
9. Fikhî meselelere ilişkin mezheplerin görüşlerini delilleriyle yorumlar.
10. Fetva verme yöntem ve ilkelerini yorumlar.
11. İslâm dünyasındaki dini akımları analiz eder.
12. Vaazlarda kullanılan geleneksel kaynakları kritik eder.

b. Özel Yeterlikleri

1. Görev yaptığı bölgenin demografik, sosyo-ekonomik, kültürel ve dinî özelliklerini analiz eder.
2. Farklı irşat alanları (medya, konferans, kürsü vb.) için gerekli olan dil ve üslubu kullanır.
3. İrşat hizmetlerinin etkililiğini analiz eder.
4. Din hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirmesinde çağdaş yönetim ilkelerini uygular.
5. Başkanlığın vaaz ve irşat hizmetleri alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçerek alanıyla ilgili çalışmalar yapar.
6. Din hizmetleri alanının özelliklerine uygun özgün vaaz ve irşat metinleri üretir.
7. Müftülük personelinin irşat hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını değerlendirir.

C. Baş vaiz yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Temel İslam ilimlerinin tarihsel gelişim sürecini ana hatlarıyla değerlendirir.
2. Yaşayan dünya dinlerinin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını değerlendirir.
3. Arap dilinin belagat ve fesahat özelliklerinden yararlanır.
4. Kur'an meali yapabilme bilgi ve becerisine sahiptir.
5. Dini metinlerin tahlil ve tenkidine ilişkin yaklaşımları yorumlar.
6. Fikhî meselelere ilişkin mezheplerin görüşlerini delilleriyle değerlendirir.
7. Analitik ve eleştirel düşünme becerisine sahiptir.
8. Temel İslam bilimlerinden hareketle güncel dini problemleri değerlendirir.
9. İslâm dünyasındaki dini akımları değerlendirir.

b. Özel Yeterlikleri

1. Alanıyla ilgili projeler üretir.
2. Görev yaptığı bölgenin demografik, sosyo-ekonomik, kültürel ve dinî özelliklerini değerlendirir.
3. İrşat hizmetlerinin etkililiğini değerlendirir.
4. Saha incelemelerine dayalı olarak yerel ve bölgesel düzeydeki din hizmetlerine ışık tutacak raporlar hazırlar.
5. Başkanlığın vaaz ve irşat hizmetleri alanlarından birini uzmanlık alanı olarak seçerek alanıyla ilgili çalışmaları değerlendirir.
6. Din hizmetleri alanında üretilmiş özgün vaaz ve irşat metinlerini değerlendirir.
7. Müftülük personelinin irşat hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını değerlendirir.
8. Vaaz ve irşat hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesine yönelik rehberlik yapar.
9. Yönetim ve organizasyon becerisine sahiptir.

V. DİN HİZMETLERİ UZMANI YETERLİKLERİ

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim tarihini ana hatlarıyla açıklar.
2. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak okur.
3. Kur'an-ı Kerim'den belli ayet ve sureleri ezbere okur.
4. Ku'ran-ı Kerim'in ana konularını açıklar.
5. İtikat, ibadet, ahlak ve İslam tarihi ile ilgili temel kavramları açıklar.
6. Temel İslam bilimleri ile ilgili belli başlı kaynakları kullanır.
7. İtikadi ve fıkhi ekolleri temel özellikleriyle açıklar.
8. İnanç-ahlak-ibadet ilişkisini açıklar.
9. Ayet ve hadisleri açıklarken anlam-bağlam bütünlüğüne özen gösterir.
10. İslam ilimlerinin gelişimini ana hatlarıyla açıklar.
11. Din İşleri Yüksek Kurulu'nun karar, mütalaa ve fetvalarını takip eder.
12. Dini soruları cevaplarken konu ile ilgili ayet, hadis ve kültürel mirası birlikte değerlendirir.
13. Güncel dini oluşumları temel özellikleriyle tanır.
14. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.
15. İrşat hizmetlerinde kullanılan eserleri kritik eder.
16. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça ve Osmanlıca'yı kullanır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Sorun çözme becerisine sahiptir.
2. Etkili iletişim ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
3. Dini rehberlik ve danışmanlığın temel ilke ve yöntemlerini açıklar.
4. Rehberlik ve danışma ile ilgili temel kavram ve süreçleri açıklar.
5. Danışma ortamının gerektirdiği şartları oluşturur.
6. Rehberlikteki bilgi toplama tekniklerini uygular.
7. Dini danışmanlık sürecini etkin yürütür.
8. Alanda karşılaştığı sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirir.
9. Alanıyla ilgili projeler hazırlar.
10. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) gelişim ve öğrenme özelliklerini açıklar.
11. Hedef kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine göre din hizmetlerini yürütür.
12. Vaaz hazırlama, sunma yöntem ve tekniklerini uygular.

13. Konferans, sempozyum, seminer vb. etkinliklerin hazırlanmasına ve yürütülmesine katkıda bulunur.
14. Yaygın din eğitimi ve öğretimiyle ilgili yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerden yararlanır.

VI. EĞİTİM UZMANI YETERLİKLERİ

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okur.
2. Kur'an-ı Kerim'den Duha'dan Nas'a kadar olan surelerle birlikte Bakara 1-5, 255, 285-286, Haşr Suresi 20-24. ayetleri ezbere okur.
3. Ku'ran'ın ana konularını açıklar.
4. İman, ibadet ve ahlak ile ilgili temel kavram ilke ve esasları açıklar.
5. Hz. Peygamberin hayatını genel hatlarıyla açıklar.
6. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.
7. Güncel dini akım ve yorumları tanır.
8. Bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerini açıklar.
9. Eğitim ile ilgili kaynakları kullanır.
10. Analitik ve eleştirel düşünme becerisine sahiptir.

b. Özel Yeterlikleri

1. İletişim ve sorun çözme becerisine sahiptir.
2. Başkanlık personelinin eğitim ihtiyaçlarının tespitine yönelik araştırma raporları hazırlar.
3. Başkanlığın yürüttüğü eğitim-öğretim programlarına yönelik rapor hazırlar.
4. Kursların ve eğitim programlarının planlanması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarına katkıda bulunur.
5. İhtiyaç halinde alanıyla ilgili ders, seminer, konferans vb. faaliyetleri gerçekleştirir.
6. Din eğitimine ilişkin materyal geliştirme çalışmaları yapar.
7. Hizmet içi eğitime yönelik raporlar hazırlar.
8. Tarihi süreç içerisinde ortaya çıkan belli başlı eğitim anlayış ve uygulamalarını bilir.
9. Mesleği ile ilgili yeni projeler üretir.
10. Bireylerin gelişim özelliklerini açıklar.

VII. REHBER ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ

a. Temel Yeterlikleri

1. Bireyin ilgi ve yeteneklerini tespit eder.
2. Bireylerin gelişim düzeylerine göre eğitim ilke, yöntem ve tekniklerini uygular
3. Ölçme ve değerlendirme araçlarını açıklar.
4. Dini tartışmaların bireysel ve toplumsal yansımalarını fark eder.
5. Sistematik ve disiplinli çalışma yöntem ve tekniklerini bilir.
6. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okur.
7. Kur'an-ı Kerim'in tarihini ve içeriğini ana hatlarıyla bilir.
8. Temel dini kavramları açıklar.
9. İman, ibadet ve ahlak ile ilgili temel kavram ilke ve esasları bilir.
10. Hz. Peygamberin hayatını genel hatlarıyla açıklar.
11. Hz. Peygamberin tutum ve davranışlarından örnekler verir.
12. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla tanır.
13. Din-toplum-birey-kültür ilişkisini açıklar.

14. Güncel dini akım ve oluşumları tanır.
15. Kur'an ve din öğretimi süreçlerini tanır.
16. Kur'an kursları öğretim programlarını açıklar.
17. Başkanlık teşkilat yapısını ve hizmet alanlarını açıklar.

b. Özel Yeterlikleri

1. Sorun çözme tekniklerini uygular.
2. Danışma (yedme) tekniklerini etkili kullanır.
3. Danışma ve rehberlikle ilgili temel kavramları açıklar.
4. Bireysel, grup ve aile danışmanlığı ile ilgili temel kuram, ilke ve yöntemleri açıklar
5. Aile, okul ve çevrenin rehberlikteki önemini değerlendirir.
6. Rehberlikte bilgi toplama tekniklerini uygular.
7. Bireyin motivasyonunu artırma tekniklerini uygular.
8. Bireyin yetenekleri doğrultusunda meslek seçimi konusuna öneriler geliştirir.
9. Bireyde sorumluluk bilinci gelişmesine katkı sağlar.
10. Bireyin kendini tanıması ve kendine güven geliştirmesi için destek teknikleri uygular.
11. Bireyin kaygı, korku, öfke gibi sorunlarını kontrol etmesi ve yenmesi için önerilerde bulunur.
12. Danışma ve rehberlik sürecinde gizlilik ilkesine uyar.
13. Danışma süreçlerindeki belirlediği problemlerin çözümü için bağlı bulunduğu üst kurumlara öneri ve proje sunar.
14. Aile ve bireylere yönelik bilgilendirme toplantıları yapar.
15. Mesleği ile ilgili yeni projeler uygular.
16. Yaygın din eğitimi ortamlarındaki grup psikolojisinin bireyler üzerindeki etkisini açıklar.
17. Danışma ortamının gerektirdiği şartları oluşturur.

VIII. KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİSİ UZMAN ÖĞRETİCİ VE BAŞ ÖĞRETİCİ YETERLİKLERİ

A. Kur'an kursu öğreticisi yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i "Maharic-i Huruf"a ve "Tecvit" kurallarına riayet ederek okur.
2. Kur'an-ı Kerim tarihini ana hatlarıyla açıklar.
3. Kur'an-ı Kerim'in 30. Cüzü ile Yasin, Mülk, Hucurat, Fetih ve Rahman sureleriyle, Bakara 1-5, 255, 285-286, Haşr Suresi 20-24. ayetleri ezbere okur.
4. Tecvit kurallarını örneklerle açıklar.
5. Kur'an-ı Kerim'den ezbere okuduğu ayet ve surelerin anlamlarını açıklar.
6. Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.
7. Kur'an-ı Kerim'le ilgili temel kavramları açıklar
8. Temel İslam Bilimleri ile ilgili belli başlı Türkçe kaynaklardan etkin biçimde yararlanır.
9. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramların anlamlarını açıklar.
10. İtikadî ve fikhî mezhepleri ana hatlarıyla açıklar.
11. İnanç, ibadet ve ahlak esaslarını açıklar.
12. Hz. Peygamberin hayatını açıklar.
13. İslam'ın doğduğu ortamın dini, kültürel, siyasi, toplumsal vb. özelliklerini açıklar.
14. Hz. Peygamberin söz, tutum ve davranışlarından örnekler verir.

15. Ayet ve hadisleri yorumlarken günün şartları, ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilişki kurar.
16. Ayet ve hadisleri yorumlarken diğer bilimlerin verilerinden yararlanır.
17. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.
18. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça'yı kullanır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Bireyin gelişim basamaklarını (zihinsel, duyuşsal, kültürel, sosyal, dini ve ahlakî vb.) açıklar.
2. Öğrencinin bireysel ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri ile öğrenme özelliklerini belirler.
3. Öğrencilerin gelişimine uygun öğrenme-öğretme ortamları oluşturur.
4. Öğrencilerin sorunlarının çözümü için ilgili kişi ve uzmanlarla işbirliği yapar.
5. Uyguladığı eğitim programlarının temel özelliklerini açıklar.
6. Öğretimi öğrencilerin ihtiyaçlarına ve öğretimin amaçlarına uygun planlayarak yürütür.
7. Kur'an-ı Kerim'in yüzüne ve ezbere öğretiminin ilke ve yöntemlerini kullanır.
8. Din öğretimi ilke, yöntem ve tekniklerini kullanır.
9. Öğrenenlerin özelliklerine uygun materyalleri seçerek, etkili bir şekilde kullanır.
10. Gerçekleştirdiği din eğitiminin etkililiğini belirlemeye yönelik ölçme-değerlendirme teknik ve araçlarını etkili bir biçimde kullanır.
11. Eğitim hizmetlerinde yerel ve bölgesel dinamiklerin farkında olur.
12. Öğrenme-öğretme sürecini değerlendirir.
13. Öğretim sürecindeki eksiklikleri belirleyerek tedbir alır
14. Zamanı etkili ve verimli kullanır.
15. Görevi çerçevesinde dinî konularda danışmanlık ve rehberlik yapar.
16. İletişim ve dini danışmanlığın temel ilkelerini açıklar.
17. Hedef kitle ile (çocuk, ergen, yetişkin) etkili iletişim kurma becerisine sahiptir.
18. Kurs kaynaklarını etkili kullanır.
19. Sorun çözme becerisine sahiptir.

B. Kur'an kursu uzman öğreticisi yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i "tahkik", "tedvir" "hadr" usullerine göre yüzünden okur.
2. Kur'an-ı Kerim hafızıdır.
3. Belli başlı Türkçe meal ve tefsirlerden yararlanır.
4. Kur'an-ı Kerim meallerini usulüne uygun kullanır.
5. Kur'an-ı Kerim'le ilgili temel kavramları ve aralarındaki ilişkileri açıklar.
6. Belli başlı Türkçe meal ve tefsirleri ana özellikleri ile açıklar.
7. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramları analiz eder.
8. Temel İslam bilimleri ile ilgili belli başlı kaynakları etkili bir şekilde kullanır.
9. Güncel dinî akım ve oluşumları ana özellikleriyle açıklar.
10. İtikadî ve fikhî mezheplerin güncel dinî akım ve oluşumlarla ilişkisini açıklar.
11. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla analiz eder.
12. İbadetlerin dayandığı fikhî delilleri açıklar.
13. İbadetlerle ilgili farklı mezhep görüşlerini yorumlar.
14. İnanç-ibadet -ahlâk ilişkisini kurar.
15. İlk dönem İslam tarihindeki olayları sebep-sonuçlarıyla açıklar.
16. Görevinin gerektirdiği düzeyde Arapça ve Osmanlıca'yı kullanır.
17. Hz. Peygamberin söz, tutum ve davranışlarından ilkeler çıkarır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Öğrencinin bireysel ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri ile öğrenme özelliklerini analiz eder.
2. İletişim ve rehberlik ilke, yöntem ve tekniklerini hedef kitlenin ihtiyacına uygun kullanır
3. Kur'an-ı Kerim'in yüzüne ve ezbere öğretiminin ilke ve yöntemlerini analiz eder.
4. Öğretimin amaçlarına uygun öğretim materyalleri geliştirir.
5. Öğretim ortamını, öğretimin amaçları doğrultusunda analiz eder.
6. Kursu ve eğitim faaliyetlerini geliştirici projeler üretir
7. Gerektiğinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlanıp uygulanmasında ilgili kişi, birim, kurum ve kuruluşların desteğini alır.
8. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) sosyo-ekonomik, kültürel ve dini özelliklerini analiz eder.
9. Yönetici durumunda olan öğreticiler, kurs hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirmesinde çağdaş yönetim ilkelerini yorumlar.

C. Kur'an kursu baş öğreticisi yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an kıraatını Aşere-takrib-tayyibe düzeyinde uygular.
2. Dini musiki bilgi ve becerisine sahiptir.
3. Tefsir, hadis ve fıkıh kaynaklarından yararlanmayla ilgili temel ilkeleri ve yöntemleri etkili bir şekilde kullanır.
4. İtikadî ve fikhî mezheplerin temel özelliklerini açıklar.
5. Güncel dinî akım ve oluşumları değerlendirir.
6. İlk dönem İslam tarihindeki olayları sebep-sonuçlarıyla analiz eder.
7. Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını analiz eder.
8. İbadetlerin dayandığı fikhî delilleri analiz eder.
9. Din-ahlâk ilişkisini analiz eder.

b. Özel Yeterlikleri

1. Gerçekleştirdiği din eğitiminin etkililiğini belirlemeye yönelik ölçme-değerlendirme teknik ve araçları geliştirir.
2. Kursu ve eğitim faaliyetlerini geliştirici projeler yürütür.
3. Yönetici durumunda olan öğreticiler kurs hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirmesinde çağdaş yönetim ilkelerine göre hareket eder.
4. Kur'an kursundaki din eğitiminin etkililiğini belirlemeye yönelik yeni ölçme-değerlendirme teknik ve araçları geliştirir.
5. Öğretimi planlama ve düzenlemede meslektaşlarına rehberlik eder.
6. Din öğretiminde kullanılabilecek araç-gereç ve materyallerin geliştirilmesi hususunda meslektaşlarına rehberlik eder.

IX. İMAM-HATİP UZMAN İMAM-HATİP VE BAŞ İMAM-HATİP YETERLİKLERİ

A. İmam-hatip yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
2. Yasin, Mülk, Rahman ve Nebe sureleriyle Buruc'dan Nâs'a kadar olan sureleri, Bakara Suresi 1-5, 255, 285-286, Haşr Suresi 20-24. ayetleri ezbere okur.
3. Kur'an-ı Kerim'den ezbere okuduğu sure ve ayetlerin anlamlarını bilir.

4. Tecvit kurallarını örneklerle açıklar.
5. Kur'an-ı Kerim'le ilgili temel kavramları açıklar.
6. Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.
7. Belli başlı Türkçe meal, tefsir, hadis, itikat, ibadet, siyer ve İslam tarihi ile ilgili kaynaklardan yararlanır.
8. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramların anlamlarını açıklar.
9. İtikadî ve fikhî mezhepleri ana hatlarıyla açıklar.
10. İslam inanç, ibadet ve ahlakının temel esas ve ilkelerini açıklar.
11. İnanç-ibadet-ahlak ilişkisini açıklar.
12. Hz. Peygamberin hayatını ana hatlarıyla açıklar.
13. Hz. Peygamberin söz, tutum ve davranışlarından örnekler verir.
14. Ayet ve hadisleri yorumlarken günün şartları, ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilişki kurar.
15. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla açıklar.

b. Özel Yeterlikleri

1. Namazları usulüne uygun kıldırır.
2. İlkelerine uygun hutbe ve vaaz sunar.
3. Vaaz ve hutbelerin muhatap kitle üzerindeki etkililik düzeyini değerlendirir.
4. Cenaze ile ilgili dinî görevleri usulüne uygun yapar.
5. Yapılması mutad olan duaları (nişan, nikâh, hatim, yemek, yağmur, açılış, vb.) usulüne uygun yapar.
6. Din hizmetlerinde hedef kitleye uygun rehberlik ve dini danışmanlık ilke, yöntem ve tekniklerini uygular.
7. Önemli gün ve gecelerde program düzenler.
8. Mesleğiyle ilgili gelişmeleri ve yayınları takip eder.
9. Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır.
10. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) gelişim ve öğrenme özelliklerini açıklar.
11. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tespit eder.
12. Kur'an'ı Kerim'i yüzünden ve ezberden öğrenme-öğretme strateji, ilke ve yöntemlerini uygular.
13. Yaygın din eğitim ve öğretimi süreçlerini temel özellikleriyle açıklar.
14. Yaygın din eğitiminde kullanılan strateji, yöntem ve teknikleri uygular.
15. Uyguladığı eğitim programlarının temel özelliklerini (amaçlarını, ilkelerini, uygulama süreçlerini vb.) açıklar.
16. Öğrenenlerin özelliklerine uygun araç-gereç ve öğrenme-öğretme materyalleri kullanır.
17. Öğrenenlerin kendilerini fiziki ve psikolojik açıdan rahat ve güvende hissetmelerini sağlayacak olumlu bir öğrenme ortamı oluşturur.
18. Zamanı etkili ve verimli kullanır.
19. Gerçekleştirdiği din hizmetlerinin etkililiğini değerlendirir.
20. Caminin bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik, dini ve kültürel özelliklerini açıklar.
21. Sosyal iletişim becerisine sahiptir.
22. Sahip olduğu bilgi, beceri, görgü ve aile hayatı ile çevresine örneklik eder.

B. Uzman imam-hatip yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i "tahkik", "tedvir" "hadr" usullerine göre yüzünden okur.
2. Kur'an-ı Kerim hafızıdır.
3. Sesini ayetlerin anlamına uygun olarak kullanır.
4. Kur'an-ı Kerim'den okuduğu sure ve ayetleri açıklar.
5. Belli başlı Türkçe meal ve tefsirleri analiz eder.
6. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramları analiz eder.
7. İslami ilimlerin usul ve tarihini analiz eder.
8. İslam inanç ve ibadet esaslarını nasslardaki dayanaklarıyla analiz eder.
9. Güncel dinî akım ve oluşumları ana özellikleriyle açıklar.
10. Ayet ve hadisleri yorumlarken diğer bilimlerin verilerinden yararlanır.
11. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla analiz eder.
12. Orta düzeyde Arapça ve Osmanlıca'yı kullanır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Örnek hutbe ve vaaz hazırlar.
2. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) gelişim ve öğrenme özelliklerini analiz eder.
3. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tespit analiz eder.
4. Yaygın din eğitim ve öğretimi süreçlerini analiz eder.
5. Uyguladığı eğitimin temel özelliklerini (amaçlarını, ilkelerini, uygulama süreçlerini vb.) değerlendirir.
6. Caminin bulunduğu çevrede bulunan diğer kurum, kuruluşlarla (Müftülük, Kur'an Kursu, İmam Hatip Lisesi, İlâhiyat Fakültesi, vb.) iletişim kurar.
7. Din hizmetlerindeki problemlere yönelik araştırmalar yapar.
8. Din hizmetlerini geliştirici projeler üretir.
9. Din hizmetleri ve yaygın din eğitim-öğretimi süreçlerinin planlanması konusunda meslektaşlarına rehberlik eder.
10. Din hizmetleri ve yaygın din eğitim-öğretiminde kullanılacak araç-gereç ve materyallerin kullanımı hususunda meslektaşlarına rehberlik eder.

C. Baş imam-hatip yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an kıratını Aşere-takrib-tayyibe düzeyinde uygular.
2. Ayetleri anlamlarına uygun okuma bilgi ve becerisine sahiptir.
3. Belli başlı Tefsir, Hadis, Fıkıh, Kelam, Tasavvuf, Siyer ve İslam tarihi ile ilgili kaynakların temel özelliklerini değerlendirir.
4. İslamî ilimlerin usul ve tarihini değerlendirir.
5. İtikadî ve fikhî mezheplerin görüşlerini analiz eder.
6. İslam inanç ve ibadet esaslarını nasslardaki dayanaklarıyla değerlendirir.
7. İslam ahlakının temel esas ve ilkelerini değerlendirir.

b. Özel Yeterlikleri

1. Hedef kitlenin (çocuk, ergen, yetişkin) ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini tespit ederek değerlendirir.
2. Yaygın din eğitim ve öğretimi süreçlerini değerlendirir.
3. Din hizmetleri ve yaygın din eğitim ve öğretimindeki problemleri belirlemeye yönelik araştırmaları yaparak raporlaştırır.

4. Din hizmetlerini geliştirici projeler üreterek uygular.
5. Eğitim teknolojisindeki gelişim ve değişimlerin din hizmetleri alanlarında kullanılabilirliği konusunda araştırmalar yapar.
6. Din hizmetleri alanında özgün çalışmalar yaparak meslektaşlarıyla paylaşır.

X. MÜEZZİN-KAYYIM VE BAŞ MÜEZZİN-KAYYIM YETERLİKLERİ

A. Müezzin-kayyım yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur.
2. Yasin, Mülk, Hucurat, Fetih, Rahman ve Nebe sureleriyle Buruc'dan Nâs'a kadar olan sureleri, Bakara Suresi 1-5, 255, 285-286, Haşr Suresi 20-24. ayetleri ezbere okur.
3. Kur'an-ı Kerim'den ezbere okuduğu ayetlerin anlamlarını açıklar.
4. Tecvit kurallarını örneklerle açıklar.
5. Kur'an-ı Kerimle ilgili temel kavramları açıklar.
6. Kur'an-ı Kerim'in temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.
7. Kur'an-ı Kerim meallerinden yararlanır.
8. İtikat, ibadet, ahlak ve siyerle ilgili dinî kavramların anlamlarını açıklar.
9. İtikat, ibadet, ahlak ve İslam tarihi ile ilgili belli başlı Türkçe kaynaklardan yararlanır.
10. İslam inanç ve ibadet esaslarını ana hatlarıyla açıklar.
11. Belli başlı itikadi ve fihhi mezhepleri ana hatlarıyla açıklar.
12. İnanç-ibadet-ahlak ilişkisini açıklar.
13. Hz. Peygamberin hayatını ana hatlarıyla açıklar.
14. Sesini ve nefesini doğru ve etkili kullanma becerisine sahiptir.
15. Hz. Peygamberin söz, tutum ve davranışlarından örnekler verir.
16. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla tanır.

b. Özel Yeterlikleri

1. Usulüne uygun müezzinlik yapar.
2. Elektronik ses sistemleri kullanım bilgi ve becerisine sahiptir.
3. Namazları usulüne uygun kıldırır.
4. Hutbe ve vaaz sunma bilgi ve becerisine sahiptir.
5. Cenaze ile ilgili dinî görevleri usulüne uygun yapar.
6. Yapılması mutad olan duaları (nişan, nikâh, hatim, yemek, yağmur, açılış, vb.) usulüne uygun yapar.
7. Cami merkezli yaygın din eğitim-öğretimi faaliyetlerinin yürütülmesine katkıda bulunur.
8. Önemli gün ve gecelerde program düzenlenmesine katkıda bulunur.
9. Din hizmetlerinin etkili yürütülmesi için katkıda bulunur.
10. Görevinin gerektirdiği düzeyde iletişim, rehberlik bilgi ve becerisine sahiptir.
11. Mesleğiyle ilgili gelişmeleri ve yayınları takip eder.
12. Kişisel ve mesleki gelişimine katkıda bulunacak bilimsel ve kültürel etkinliklere katılır
13. Caminin bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik, dini ve kültürel özelliklerinin farkındadır.
14. Ezan ve salayı usulüne uygun olarak okur.

B. Baş müezzin-kayyım yeterlikleri

a. Temel Yeterlikleri

1. Kur'an-ı Kerim'i "Maharic-i Huruf"a ve "Tecvit" kurallarına riayet ederek, "tahkik", "tedvir" "hadır" usullerine göre yüzünden okur.
2. Kur'an-ı Kerim hafızıdır.
3. Kur'an-ı Kerim'in, tarihini, temel özelliklerini ve ana konularını açıklar.
4. Musiki bilgi ve becerisine sahiptir.
5. İslam inanç, ibadet ve ahlak esaslarını ve dindeki yerini ana hatlarıyla açıklar.
6. İnanç-ibadet-ahlak ilişkisini analiz eder.
7. Yaşayan dünya dinlerini temel özellikleriyle analiz eder.
8. Yeni dini hareket ve oluşumları tanır.
9. Güncel dini problemlere ilişkin yaklaşımları değerlendirir.
10. Müezzinliğin tarihi gelişimini açıklar.

b. Özel Yeterlikleri

1. Ezanları makamlarla okuma bilgi ve becerisine sahiptir.
2. Yaygın din eğitim-öğretimi süreçlerini, ilke, strateji, yöntem ve tekniklerini açıklar.
3. Ezan ve salayı usulüne uygun okuma konusunda meslektaşlarına rehberlik eder.
4. Kur'an-ı Kerim'den konularına uygun aşırar okur.